

Czas na zmiany w sporcie wyczynowym!

Joanna Mucha, Minister Sportu i Turystyki przedstawiła nową koncepcję Ministerstwa Sportu i Turystyki, której głównym założeniem jest zmiana finansowania polskiego sportu oraz zasad szkolenia młodzieży.

U podstaw powstania nowej strategii Ministerstwa Sportu i Turystyki leżał przede wszystkim brak satysfakcjonującego wyniku na IO w Atenach, Pekinie i Londynie. Jednak nie tylko wyniki brane były pod uwagę. Kolejnymi przesłankami do przeprowadzenia reform w polskim sporcie stały się m.in. niezmiennie, historyczne rozdzielanie środków budżetowych, brak systemu nagradzania prężnie rozwijających się sportów a finansowanie sportów, w których od lat trwa stagnacja, brak wyodrębnionej odpowiedzialności za wynik uniemożliwiający wyciągnięcie odpowiednich konsekwencji tam gdzie zawiódł czynnik ludzki a także brak skutecznego szkolenia oraz systemowych rozwiązań stosowanych w sporcie młodzieżowym.

Po podsumowaniu igrzysk w Londynie okazało się, że Polska reprezentacja miała najłabszy dorobek medalowy spośród reprezentacji liczących powyżej 200 zawodników. Po raz kolejny duża część polskiej ekipy to zawodnicy, którzy odpadli na pierwszym poziomie rywalizacji sportowej (w pierwszej rundzie, eliminacjach, kwalifikacjach do finału). Medale zdobyło 10 polskich zawodników, liczba miejsc od 4 do 8 wyniosła 28, od 9 do 24 – 75, a jeszcze dalej kolejnych 45.

W wielu przypadkach powodem słabego występu polskich sportowców były: błędy szkoleniowe popełnione przez trenerów w trakcie przygotowań i samego startu; brak profesjonalizmu po stronie zawodników; problemy zdrowotne czołowych sportowców; wąska grupa wysokiej klasy zawodników; wąska grupa wysoko wykwalifikowanych trenerów; niski stopień wykorzystania nauki dla celów szkoleniowych (diagnostyka procesu szkoleniowego).

Wszystkie te czynniki wyraźnie wskazywały na potrzebę stworzenia szeroko zakrojonego planu zmian w polskim sporcie.

Program pilotażowy

Pierwszym etapem do przeprowadzenia takich zmian było przygotowanie pilotażowego programu dotyczącego szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, którym Ministerstwo Sportu i Turystyki objęło na początek pięć sportów: **lekkoatletykę, pływanie, wioślarstwo, żeglarsstwo** oraz **biathlon**.

Jest to pierwszy krok zmierzający do nowego modelu organizacji szkolenia w Polsce, gdzie w całym procesie wiodącą rolę będą odgrywały polskie związki sportowe. Dostaną one pełną zarówno

Ministerstwo Sportu i Turystyki

merytoryczną jak i finansową swobodę organizacji szkolenia w kategoriach juniora młodszego, juniora młodzieżowca i seniora.

Program pilotażowy zakłada, że w miejsce Kadr Wojewódzkich Juniorów (KWJ) związki będą mogły powoływać Kadry Narodowe „B” (KNB) szkolące zawodników. Docelowo program obejmie cały sport młodzieżowy we wszystkich sportach, w ramach którego zostanie podtrzymane finansowanie szkolenia z wykorzystaniem środków FRKF.

*- Związki sportowe muszą odzwyczaić się od otrzymywania środków finansowych na obecnych zasadach. Finansowanie będzie przeznaczone na wyraźnie i ściśle określone zadania i po spełnieniu określonych warunków. Pierwszym z nich dla części związków będzie opracowanie planu naprawczego – powiedziała **Joanna Mucha**, Minister Sportu i Turystyki. - Podatnik polski nie powinien finansować związku sportowego, który nie szkoli młodych, nie ma kadry w żadnej z kategorii juniorskich lub nie ma tam rokujących młodych zawodników, nie przygotowuje wiarygodnego planu szkoleniowego – dodała szefowa resortu sportu.*

System identyfikacji talentów

Oznacza to duże zmiany w szkoleniu młodych zawodników. Przygotowania olimpijskie i sam start w IO nie może być oderwanym elementem od całego systemu szkolenia sportowego. Szczególnej uwagi ze strony związków sportowych wymaga system identyfikacji talentów i pracy z nimi na etapie sportu szkolnego i akademickiego, w klubach i w kadrach. Jedynie połączenie tych wszystkich elementów w sprawnie funkcjonujący mechanizm gwarantuje sukcesy w postaci dobrych startów polskich sportowców podczas największych światowych imprez.

Zmiany w sporcie wyczynowym

Kolejnym ważnym elementem wprowadzanych zmian jest określenie w ramach sportu wyczynowego dyscyplin strategicznych. Do tej pory około 170 milionów złotych rocznie trafiało do 37 polskich związków sportowych olimpijskich i 34 nieolimpijskich.

*- Finansowanie i wspieranie wszystkiego oznacza w rezultacie niefinansowanie i niewspieranie niczego. Dlatego Ministerstwo Sportu i Turystyki dokonało klasyfikacji sportów ze względu na ich strategiczne znaczenie. Przy tworzeniu podziału w przypadku olimpijskich związków sportowych brane były pod uwagę m. in. takie kryteria jak poziom sportowy, zasięg, liczba możliwych do zdobycia medali, potencjał zawodniczy, potencjał w kadrze szkoleniowej, poziom organizacyjny pzs, baza szkoleniowa – powiedział **Sebastian Chmara**, członek zespołu doradczego Minister Sportu i Turystyki.*

W sportach olimpijskich wyodrębnione zostały w ten sposób następujące sporty:

Sporty strategiczne (grupa złota) w kontekście promocji kraju i sportowej rywalizacji międzynarodowej, czyli sporty historycznie stanowiące o sile polskiego sportu w kontekście zdobyci olimpijskich, w ostatnich 3-4 cyklach olimpijskich zdobywające systematycznie medale IO i MŚ; posiadające dobre zaplecze organizacyjne (bazę treningową, kadrę trenerską, dobrze zorganizowany

Ministerstwo Sportu i Turystyki

pzs), oraz duży potencjał w kadrze zawodniczej, tak w kategorii seniorów, jak i młodszych kategoriach wiekowych.

Do nich zaliczono 9 sportów: kajakerstwo, kolarstwo, lekkoatletyka, narciarstwo, pływanie, podnoszenie ciężarów, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo.

Sporty ważne (grupa srebrna) w kontekście promocji kraju i sportowej rywalizacji międzynarodowej: sporty o dużych tradycjach, ale mniejszym zasięgu, w przeszłości charakteryzowały się dużą skutecznością w rywalizacji międzynarodowej, mające jednak bardzo wąską wysoko wykwalifikowaną kadrę trenerską (w niektórych przypadkach jej brak), małą liczbę zawodników o wysokim potencjale, również w młodszych kategoriach wiekowych, nieźle zorganizowane, jednak przechodzące w ostatnich latach kryzys tak w odniesieniu do wyników sportowych (wyjątek łyżwiarstwo szybkie i tenis), jak i organizacji procesu szkolenia.

Do nich zaliczono 6 sportów: biathlon, judo, łyżwiarstwo szybkie, strzelectwo sportowe, szermierka, tenis.

Sporty o małym znaczeniu (grupa brązowa) w kontekście promocji kraju i ze względu na sportową rywalizację międzynarodową: sporty nieliczące się w rywalizacji międzynarodowej w kontekście walki o olimpijskie medale, nie posiadające tak bogatych tradycji, struktur organizacyjnych i zaplecza jak pzs z grupy złotej i srebrnej, wąskie grono wysoko wykwalifikowanej kadry zarządzającej i szkoleniowej nie pozwala na wiązanie z nimi nadziei na szybki rozwój i wzrost poziomu sportowego, podobnie wąskie grono uzdolnionej młodzieży nie gwarantuje sukcesów w najbliższym czasie, wyjątek może stanowić boks kobiet, jako nowa konkurencja w programie IO, silna konkurencja międzynarodowa; trudne jest osiągnięcie wysokiego poziomu na arenie międzynarodowej.

Do nich zaliczono 6 sportów: badminton, boks, gimnastyka, jeździectwo, tucznictwo, tenis stołowy.

Sporty o minimalnym znaczeniu (poza podium): dla promocji kraju i sportowej rywalizacji międzynarodowej: pzs bez większych osiągnięć sportowych w przeszłości (z wyjątkiem pięcioboju nowoczesnego), o słabym zapleczu organizacyjnym (kadra szkoleniowa, zaplecze zawodnicze, infrastruktura treningowa), słabo zorganizowane wewnętrznie, niejednokrotnie z problemami finansowymi wynikającymi z nieumiejętnego korzystania ze środków MSiT.

Do nich zaliczono 8 sportów: akrobatyka sportowa, curling, golf, łyżwiarstwo figurowe, pięciobój nowoczesny, sporty saneczkowe, taekwondo, triathlon.

GRY ZESPOŁOWE

Osobną kategorię stanowią gry zespołowe, które zostały podzielone na dwie grupy, kwalifikowane poprzez ocenę poziomu sportowego, powszechność, zasięg, struktury organizacyjne pzs, kadry zawodnicze, kadry trenerskie oraz perspektywy rozwoju.

grupa I: koszykówka, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa; która ma zapewnione wysokie finansowanie ze środków budżetowych oraz zwiększone środki FRKF na rozwój sportu młodzieżowego.

Ministerstwo Sportu i Turystyki

grupa II: hokej na trawie, hokej na lodzie, rugby, która ma zmniejszone finansowanie seniorów, może liczyć jedynie na wsparcie ciekawych projektów szkolenia młodzieży, zaś w przypadku rugby finansowanie tylko rugby 7-osobowego (olimpijskiego).

W przypadku sportów nieolimpijskich podział został określony według kryteriów biorących pod uwagę znaczenie dla promocji kraju, zainteresowanie danym sportem, jego masowość oraz koszty utrzymania w stosunku do zasięgu.

W sportach nieolimpijskich klasyfikacja ta wygląda następująco:

Grupa I

alpinizm, brydż sportowy, karate tradycyjne, kick boxing, sporty motorowodne i narciarstwo wodne, sporty lotnicze, sporty motorowe, szachy, taekwon-do ITF

Grupa II

ju-jitsu, karate, karate fudokan, kulturystyka i trójbój siłowy, muaythaj, orientacja sportowa, sumo, wu-shu

Grupa III

baseball i softball, bilard, kendo, korfbal, kręgle, pływaniarstwo, radioorientacja, skiboby, snooker i bilard angielski, sporty modelarskie, sporty wrotkarskie, sporty psich zaprzęgów, taniec sportowy, unihokej, warcaby, wędkarstwo*

* kolejność alfabetyczna

REZERWA

Pozostała w budżecie resortu rezerwa zostanie wykorzystana m.in. na:

- Dobre programy szkolenia młodzieży
- Ciekawe inicjatywy w zakresie upowszechniania sportu
- Programy aktywizujące.